

10 февраля профсоюз «Парасат» работников КазНУ им. аль-Фараби провел очередную отчетную конференцию о работе за 2016 год. Председатель профсоюза Т.К. Мекебаев отметил, что основная задача «Парасата» – защита профессиональных, трудовых, социально-экономических прав и интересов его членов. Это – достойная заработная плата работников, повышение жизненного уровня за счет совершенствования системы оплаты труда, улучшение условий труда и быта, охрана труда и здоровья работников. Проводить такую работу эффективно стало возможным благодаря поддержке администрации вуза и ректора академика Г.М. Мутанова.

СОЦИАЛЬНОЕ ПАРТНЕРСТВО

Значительно активизировать деятельность профсоюза позволило принятие нового Коллективного договора и создание Согласительной комиссии. Коллективный договор был заключен на три года – с 30 апреля 2016 г. по 30 апреля 2019 года. Все ранее утвержденные приоритеты, гарантии и компенсации, распространяемые на работников, были сохранены. 14 мая была создана Согласительная комиссия по рассмотрению индивидуальных трудовых споров с равным количеством представителей сторон – работодателя и профсоюза.

За отчетный период в рамках социальной защиты работникам университета оказывалась адресная материальная помощь, выделялась компенсация за санаторно-курортное лечение, оказывалась материальная поддержка ветеранам университета и проводились культурно-массовые мероприятия, посвященные 25-летию Независимости РК.

Профсоюз «Парасат» работников КазНУ им. аль-Фараби особое внимание уделяет шефской работе. Так, в ноябре 2016 г. на факультете биологии и биотехнологии под руководством профбюро была проведена «Ярмарка добра» - продажа печеных изделий. Вырученные деньги были переданы детскому дому. Профбюро юридического факультета оказывает благотворительную помощь ветеранам Общества инвалидов Жетысусского района г. Алматы. На выделенные профкомом средства были приобретены спортивные костюмы. Сотрудники физико-технического факультета регулярно посещают Центр для детей-инвалидов. Члены профбюро механико-математического факультета – частые гости в Каскеленской школе-интернате.

Важное место в социальной политике членов профсоюзного комитета профсоюза «Парасат» занимает организация круглогодичного оздоровительного отдыха. Очень хорошо зарекомендовали себя однодневные туры выходного дня. Более ста сотрудников ознакомились с достопримечательностями в окрестностях Алматы.

Продолжение на 2 стр.

РАБОТА НА ПЕРСПЕКТИВУ

На заседании ректората КазНУ рассмотрены вопросы выполнения дорожной карты по вхождению в топ-200 университетов QS WUR физико-техническим и механико-математическим факультетами, а также диверсификации образовательных программ.

Деканы физико-технического и механико-математического факультетов Аскар Давлетов и Мактағали Бектемесов отметили круг проблемных вопросов, с которыми кафедры сталкиваются при выполнении операционных планов и достижению пороговых показателей индикативного плана по направлениям деятельности и внесли дополнения и корректировки в план развития.

С сообщением о диверсификации образовательных программ высшего и послевузовского образования выступила Тансулу Мухитдинова. Директор департамента по академическим вопросам отметила, что дальнейшая диверсификация в университете позволит увеличить контингент обучающихся, обеспечить финансовую устойчивость, сохранять лидерский статус КазНУ за счет инновационности и уникальности методов в процессе подготовки кадров. Также расширение разнообразия образовательных программ удовлетворит потребности работодателей.

Т. Мухитдинова рекомендовала профессорско-преподавательскому составу активно транслировать международный опыт разработки перспективных дублированных образовательных программ, в частности для формирования англоязычных программ по ГПИИР-2. Также предложила деканам факультетов обеспечить своевременную подготовку документов для лицензирования новых специальностей до начала приемной кампании 2017 года.

В завершение ректората было заслушано сообщение декана факультета международных отношений Каримжана Шакирова, который выступил с информацией об участии КазНУ в I Республиканском конкурсе «Молодежь за G-global».

Айкерим КАМАЛДИНОВА

БҮГІНГІ САҢДА:

НОВЫЕ ТРЕНДЫ В
ИНДУСТРИИ ПИТАНИЯ

2-стр.

МОЩНЫЙ
ИМПУЛЬС

3-стр.

ҮШ ҒЫЛЫМДЫ
ҰШТАСТЫРҒАН
КОНФЕРЕНЦИЯ

4-БЕТ

НОВЫЕ ТРЕНДЫ В ИНДУСТРИИ ПИТАНИЯ

КазНУ им. аль-Фараби и Казахская академия питания (КАП) подписали соглашение об открытии в Высшей школе общественного здравоохранения университета кафедры нутрициологии (наука о питании). Меморандум о сотрудничестве скрепили ректор академик Галым Мутанов и президент КАП Торегельды Шарманов.

Сотрудничество КазНУ и КАП нацелено на объединение интеллектуального и технического потенциала, ресурсов для повышения качества медицинского образования путем интеграции образования, науки и практики. Кафедру нутрициологии КазНУ возглавит доктор медицинских наук, академик НАН РК Шарманов Т.Ш.

«Это большая честь руководить кафедрой в ведущем вузе страны. Основными направлениями совместной деятельности Академии и КазНУ станут учебно-образовательное, научно-исследовательское, консалтинговое и экспертное сотрудничество в сфере нутрициологии, диетологии, профилактики дефицита микронутриентов», - отметил профессор, лауреат Фонда ВОЗ имени Леона Бернарда за выдающийся вклад в развитие мирового здравоохранения.

Т. Шарманов также отметил, что открытие кафедры нутрициологии КазНУ имеет важное значение в формировании культуры правильного питания и здорового образа жизни населения. Работа будет направлена на совершенствование традиционных и разработку новых технологий производства пищевых продуктов, внедрение инноваций в индустрию питания. Особенно это важно для студенческой молодежи

как стратегического ресурса здоровой, интеллектуальной нации.

Партнерство национального вуза и Академии предполагает совместную деятельность в фундаментальных и прикладных медико-биологических исследованиях, участие в грантах государственных, международных и общественных фондов и организаций, а также проведение образовательных и научных школ для специалистов и обучающихся с привлечением ведущих ученых мира в области нутрициологии.

Сотрудничество дает возможность использования мировой практики и лучших традиций отечественного общественного здравоохранения по проблемам питания. Так, для участников встречи Торегельды Шарманов представил уникальную продукцию, приготовленную из кобыльего молока и конского жира, рассказал о инновационной технологии их производства, позволяющей сохранить высокие иммунобиологические и лечебно-профилактические свойства.

КазНУ им. аль-Фараби нацелен на реализацию актуальных задач, поставленных Президентом РК Нурсултаном Назарбаевым, направленных на развитие здоровой нации. Следует отметить, что научная деятельность ВШОЗ КазНУ связана с проведением многоплановых исследований проблем

эпидемиологии, гигиены, терапии, спортивной медицины и многих других. Медицинский факультет становится международной площадкой по развитию спортивной медицины. Так, например, в период проведения 28-ой Всемирной зимней Универсиады-2017 КазНУ организовал конференцию «Медико-биологические аспекты сопровождения спортсменов при организации международных соревнований». В

этом деле университет поддержали Министерство культуры и спорта РК, Министерство труда и социальной защиты населения РК, Казахская академия питания, медицинский комитет международной федерации студенческого спорта FISU и Департамент медицинского обеспечения и допинг-контроля Дирекции Универсиады.

Айкерим КАМАЛДИНОВА

Продолжение. Начало на 1 стр.

СОЦИАЛЬНОЕ ПАРТНЕРСТВО

Проректор по социальному развитию Ш.Е. Джаманбалаева дала высокую оценку деятельности профсоюза, подчеркнув, что взаимоотношения профкома и администрации вышли на уровень социального партнерства. Мероприятия, проводимые профсоюзом, укрепляют корпоративный дух в КазНУ, позволяют всем чувствовать себя членами одной команды.

На конференции озвучили лучших профоргов университета. В их число вошли Нурсулу Ахтаева, Маржан Жылкыбаева, Лариса Мухамадиева, Айжан Ахмедова, Марден Елгондина, Аманжан Арзыкулов, Зубайра Абидин, Шолпан Байганатова, Роза Рыскалиева, Ирина Токмамбетова, Бакыт Кобекова, Жандос Кунганбаев, Нурлан Сагындыков, Гульмира Дюсупова, Маржан Исаева, Роза Кудайбергенова, Эльнара Бейсетбаева, Гульмира Шаққозова, Амина Бакиева, Лаура Рафкатова, Сатан Оразбак.

Ольга ЛОЖНИКОВА,
заместитель председателя профсоюзного комитета «Парасат» работников КазНУ им. аль-Фараби

В КазНУ им. аль-Фараби открылся Центр информационной безопасности в партнерстве со всемирно известной компанией «Лаборатория Касперского» (РФ). Университет подписал меморандум о сотрудничестве в области образования и кибербезопасности с лабораторией.

Новый учебный информационный центр в КазНУ станет источником знаний о киберугрозах и современных трендах в области информационной безопасности, а также комплексной системе защиты ресурсов от кибератак в глобальном интернет-пространстве. Обучение в Центре КазНУ могут пройти студенты других вузов, сотрудники государственных организаций и предприятий.

Сотрудничество академической среды и сообщества с ИТ-индустрией является неотъемлемой частью учебного процесса и развития научно-исследовательской деятельности КазНУ.

«Работа «Лаборатории Касперского» направлена на повышение качества знаний о кибербезопасности и информационных угрозах. Продукты компании сертифицированы и рекомендованы на международном рынке. Через сферу образования возможна трансляция нашего опыта и полное обеспечение кадрового потенциала на казахстанском рынке труда высококвалифицированными сотрудниками по киберзащите. Мы выбрали партнером КазНУ им. аль-Фараби как ведущий вуз Казахстана, который готовит специалистов в области информационной безопасности», - отметил

КИБЕР КАЗНУ

руководитель образовательных программ АО «Лаборатория Касперского» Дмитрий Постельник.

Сегодня глобальная информатизация влечет за собой большие перемены в обществе. Для предотвращения рисков специалисты в области информационных технологий предлагают самые передовые и современные программы. В рамках договоренностей в КазНУ в феврале для преподавателей и студентов университета, а также представителей государственных организаций и компаний лучшие эксперты

«Лаборатории Касперского» из Москвы проведут лекции и семинары по системам безопасности и киберугрозам.

Следует отметить, что КазНУ им. аль-Фараби активно проводит образовательную, научно-исследовательскую деятельность с применением цифровых технологий. В университете открыты и успешно работают центры и лаборатории всемирно известных компаний, как «Hewlett-Packard», «Microsoft», «Cisco», «Konika Minolta», «Fujitsu», «Samsung» и других.

ПРЕСС-СЛУЖБА

В КазНУ прошло семинар-совещание по вопросам продвижения казахстанских вузов в международном образовательном пространстве

КӘСІПКЕРЛІКТІҢ ДАМУЫ – МЕМЛЕКЕТ ҮШІН АСА МАҢЫЗДЫ

Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев Қазақстан халқына «Қазақстанның үшінші жаңғыруы: жаһандық бәсекеге қабілеттілік» тақырыбындағы Жолдауын арнады. Елбасымыз қысқа, бірақ қарқынды дамудағы 25 жылдық тарихымызда еліміздің жеткен жетістіктерін айғақтады. Жүзеге асырылған бірінші жаңғыру негізінде еліміз жаңа мемлекет ретінде қалыптасып дамыды. Екінші жаңғыру «Қазақстан-2030» стратегиясын жүзеге асыру арқылы Сарыарқа төсінде жаңа елорда – Астана салынды, қазір де бұл жастардың үмітін үкілеткен бас қала екеніне күмән жоқ. Осы жаңғыру елімізге әлемдегі экономикасы бәсекеге қабілетті 50 мемлекеттің қатарына кіру мәртебесін сыйлады.

Послание Президента Н.Назарбаева посвящено реализации Третьей модернизации Казахстана, основанной на Четвертой промышленной революции, которая уже началась в мире. Для реализации новой модели экономического роста за 25 лет в стране созданы необходимые условия: построено независимый Казахстан и ее столица - Астана, международное сообщество выбрало республику местом проведения Всемирной выставки «EXPO-2017» под девизом «Энергия будущего», Казахстан стал первым государством на постсоветском пространстве, кто председательствовал в ОБСЕ и провел у себя саммит этой организации, первым из государств Центральной Азии стал Непостоянным членом Совета Безопасности ООН на 2017-2018 г.г.

МОЩНЫЙ ИМПУЛЬС

Международное признание и высокие политические, социально-экономические достижения позволили реализовать идею Президента РК «Сначала экономика, потом - политика». Были решены многие проблемы. Обеспечен мир, согласие и безопасность. Наша республика стала родным домом для представителей 140 этносов и 17 конфессий. Казахстан первый в СНГ сформировал современную модель рыночной экономики, благодаря чему в страну было привлечено более 160 миллиардов долларов иностранных инвестиций. За 15 лет, минувших с момента принятия Стратегии-2030, Казахстан вошел в пятерку самых динамично развивающихся стран мира. В результате страна в группе 50 крупнейших экономик планеты по объему ВВП.

В качестве ближайших задач Третьей модернизации Казахстана Президент считает достижение к 2020 году 100% дошкольного воспитания детей, переход на 12-летнюю модель обучения, 90% организаций должны будут использовать электронное обучение, вузы должны внедрить результаты своих научных исследований в производство и войти в международный рейтинг лучших университетов мира.

КазНУ им. аль-Фараби обладает

необходимым потенциалом для реализации задач в области образования и науки, озвученных Президентом Н.Назарбаевым. Например, из 28 отобранных для участия в Международной выставке EXPO-2017 отечественных проектов - пять (18%) представлены учеными КазНУ. Среди них «Автономная солнечная установка для получения тепловой и электрической энергии мощностью 1 кВт» (руководитель – к.ф.-м.н., доцент О.А. Лаврищев), «Плазменно-топливные системы (ПТС) для повышения эколого-экономических показателей тепловых электростанций (ТЭС) и пылеугольных котельных» (руководитель – д.т.н., профессор В.Е. Мессерле), «Плазмохимическая переработка углеродсодержащих отходов» (руководитель – д.т.н. А.Б. Устименко), «Устройства для разделения углеводородной газовой смеси на компоненты с заданными свойствами методом конвективной диффузии» (руководитель – д.ф.-м.н., профессор, член-корреспондент НАН РК В.Н. Косов), «Разработка кремниевой солнечной батареи с планарным концентратором» (руководитель – к.ф.-м.н. Е.А. Сванбаев).

В настоящее время готовятся макеты вышеуказанных проектов для презентации в павильоне Республики Казахстан «Сфера».

Также Президент поручил Правительству создать на базе одного из объектов ЭКСПО-2017 международный технопарк IT-стартапов. Он должен стать платформой для привлечения предпринимателей и инвесторов со всего мира. Для этого необходима соответствующая инфраструктура и благоприятные условия, включая налоговые льготы, упрощенные визовый и трудовой режимы. Основным фактором здесь должно стать повсеместное внедрение элементов IV промышленной революции. Это автоматизация, роботизация, искусственный интеллект, обмен «большими данными» и другие.

Второе поручение Президента Правительству РК – совместно с бизнесом разработать комплекс мер технологического перевооружения до 2025 года базовых отраслей (энергетика, металлургия, агропромышленный комплекс, ЖКХ). Третье поручение - продолжить индустриализацию с упором на развитие конкурентоспособных экспортных производств в приоритетных отраслях. Перед Правительством уже стоит задача по увеличению несырьевого экспорта в два раза к 2025 году. Четвертое поручение - совместно с Национальной палатой предпринимателей «Атамекен» принять меры по фронтальному снижению всех видов издержек для бизнеса. Особенно это касается стоимости услуг в энергетике, транспорте и логистике, а также в ЖКХ.

При выполнении всех поручений Президента РК необходимо обратить внимание на повышение эффективности топливоиспользования в энергетике и металлургии с использованием накопленного опыта ученых КазНУ в области разработки инновационных технологий и с использованием энергии низкотемпературной плазмы, возобновляемых источников энергии, включая переработку промышленных, бытовых и медико-биологических отходов.

Владимир МЕССЕРЛЕ,
доктор технических наук,
профессор кафедры теплофизики и
технической физики;
Александр УСТИМЕНКО,
доктор технических наук,
зав. отделом теплофизики и технической
физики НИИЭТФ

Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ (фото)

«Қазақстанның үшінші жаңғыруы: жаһандық бәсекеге қабілеттілік» «Қазақстан-2050» стратегиясына бастайтын Ұлт жоспары – «100 нақты кадам» базасында жүзеге асыру жоспарланған.

Президентіміз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев Қазақстанды 30 озық елдің қатарына қарай тұрақты түрде ілгерілету үшін басты 5 басымдылықты айтып өтті: экономиканың жеделдетілген технологиялық жаңғыртылуы; бизнес-ортаны түбегейлі жақсарту және кеңейту; макроэкономикалық тұрақтылық, адами капитал сапасын жақсарту, институционалдық өзгерістерге, қауіпсіздікке және сыйбайлас жемқорлықпен күрес. Әр басымдылық еліміздің қазіргі таңдағы дамуының күретамырын анықтап, тын серпіліс берері анық.

Мен еліміздегі жетекші жоғары оқу орны – әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың экономика және бизнес жоғары мектебінің оқытушысы ретінде «Бизнес-ортаны түбегейлі жақсарту және кеңейту» және «Адами капитал сапасын жақсарту» басымдықтарының арасындағы байланысқа тоқталғым келеді.

Кәсіпкерліктің дамуы мемлекет үшін экономикалық және әлеуметтік мәселелерді шешуде маңызды шарт болып табылады. Кәсіпкерлер мемлекет қазынасына салық арқылы үлес қосса, халықты жұмыспен қамтудағы орны да ерекше. Сонымен қатар елдің ішкі жалпы өніміндегі шағын және орта бизнестің үлесі 2050 жылға қарай кем дегенде 50% болуын қамтамасыз ету көзделген.

Мемлекет тарапынан енді Қазақстан азаматтары өз бизнесін жүргізу үшін ауылда да, қалада да 16 миллион теңгеге дейін шағын несие беру қарастырылған. Үкімет «Атамекен» ұлттық кәсіпкерлер палатасымен (ҰКП) бірлесіп, бизнестің барлық шығынын жаппай азайту жөнінде шаралар қабылдау қажеттігін айтуда. Бұл, әсіресе, энергетика, көлік және логистика, сондай-ақ, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық салаларындағы қызмет көрсету құнына қатысты болып отыр.

Бизнесті дамытуда кәсіпкерлерге және топ менеджерлерге адами капиталдың сапасын жетілдіруде бизнестік білім қажет. Бұл орайда MBA (Master of business administration), яғни іскерлік әкімшілік жүргізу мамандығы бойынша білім берудің орны маңызды. Сұранысқа ие мамандық ҚазҰУ-да оқытылуда. Сонымен қатар Президентіміз бірінші басымдылық ретінде көрсеткен экономиканың жеделдетілген технологиялық жаңғыртылуына сәйкес қашықтықтан оқыту технологиясы университетте кең қанат жайып келеді.

С.К. ТАЖИЕВА,
менеджмент және маркетинг кафедрасы

ПРИОРИТЕТЫ И НОВЫЕ ЗАДАЧИ

На кафедре русской филологии и мировой литературы прошло обсуждение Послания Президента Республики Казахстан Н.А.Назарбаева «Третья модернизация Казахстана: глобальная конкурентоспособность».

На заседании было отмечено, что Казахстан за годы независимости добился значительных успехов и достижений, он признан и узнаваем на международной арене. А проведение выставки «ЭКСПО-2017» и зимней Универсиады в Алматы укрепляет имидж страны в мире, способствует повышению его авторитета как прогрессивного государства.

Важной составляющей Послания является задача Третьей модернизации Казахстана, включающая в себя необходимость создания новой модели экономического роста. Данная модернизация, основанная на опыте предыдущих, названа Главой государства «надежным мостом в будущее, навстречу целям Стратегии-2050».

Президент выделил пять основных направлений развития страны. Отраднo, что многие стороны нашего социума, имеющие болевые

точки, были включены Главой государства в качестве приоритетных. Ни для кого не секрет, что образование, здравоохранение, финансовая стабильность, борьба с коррупцией и терроризмом - список актуальных вопросов, волнующих каждого казахстанца.

Заведующая кафедрой русской филологии и мировой литературы профессор Б.У.Джолдасбекова в своем выступлении остановилась на четвертом приоритете, как наиболее значимом для сферы образования. Она подчеркнула, что Президентом отмечена важность преобразований в образовании, как центральном звене новой модели экономического роста. Разработка новых учебных программ, нацеленных на развитие способностей критического мышления и навыков самостоятельного поиска информации, поэтапный переход на трехязычное образование, формирование

IT-знаний, финансовой грамотности, а также патриотическое воспитание подрастающего поколения - это неполный перечень задач, касающихся как учителей общеобразовательных школ и профессионально-технических учебных заведений, так и преподавателей высшей школы.

Во все времена человеческий капитал считался главной составляющей жизни общества. Преподаватели КазНУ им. аль-Фараби играют важную роль в подготовке кадров для экономики Казахстана. Наша главная задача — подготовить не только высококвалифицированных специалистов в разных областях, но и будущую интеллигенцию, способную принести пользу своему государству, истинных патриотов своей страны.

Преподаватели кафедры поддерживают политику, проводимую Президентом и Правительством страны, и готовы приложить все усилия для решения задач, поставленных Главой государства, внести достойный вклад в развитие отечественного образования и науки.

С.К. САНСЫЗБАЕВА,

доцент кафедры русской филологии и мировой литературы

ҮШ ҒЫЛЫМДЫ ҰШТАСТЫРҒАН КОНФЕРЕНЦИЯ

«Бәсекең бастысы-білімнің бәсекесі»

Н.Ә. НАЗАРБАЕВ

«Интеллектуальды ұлт- 2020»

Жақында журналистика факультетінің Т. Қожакеев атындағы мәжіліс залында Республикалық оқу-әдістемелік кеңестің қолдауымен ұлттық білім берудің оқу-әдістемелік сапасын жақсартып, мектеп мұғалімдері мен жоғары оқу орындары оқытушыларының кәсіби біліктілігін арттыру мақсатында журналистика факультеті Баспасөз және электронды БАҚ кафедрасы мен А.А. Мұхамеджанов атындағы Халықаралық психологиялық ғылымдар академиясының Орта Азия бөлімі бірлесіп ұйымдастырған «Ұлттық БАҚ-тың қазіргі заманғы педагогикадағы рөлі: педагог имиджі мен білімгер нәтижесінің көрсеткіші» атты халықаралық ғылыми-әдістемелік конференция өтті. Тақырыпты жоба авторы әрі конференция модераторы Баспасөз және электронды БАҚ кафедрасының доценті, филология ғылымдарының кандидаты Жидегүл Әбдіжәділқызы тарқатады.

Конференцияның мақсаты тәуелсіздігін алғанына ширек ғасыр болған қазақ елінің журналистикасы мен педагогикасының ұштасқан тұсындағы ұшқыр ұмтылыстар мен кейбір кереғар құбылыстар турасындағы идеялар мен ой-пікір, ұсыныстарды ортаға салу, соның нәтижесінде педагог еңбегін бағалаудың критерийлерін талқылау арқылы олардың құқықтары мен міндеттерін айқындайтын мәселелерге назар аудару болатын. Сондықтан да конференция тақырыбы «Ұлттық БАҚ-тың қазіргі заманғы педагогикадағы рөлі: педагог имиджі және білімгер нәтижесінің көрсеткіші» деп аталды. Тақырып аясында психология деген сөз жоқ болғанымен, психолог — әртістеріміздің ұйымдастырған білім беруді ізгілендіру принциптерін психологиялық жолмен жүзеге асыруды дәріптейтін «Мейірім кілті» (тренер ҚРМУ Медициналық психология кафедрасының оқытушысы, психология ғылымдарының кандидаты Б.Ә. Шілікбаева) және уақытты үнемдеудің психологиялық

тәсілдерін топтастырған «Уақыт. Өмір және МЕН» (ХПҒА Орта Азия бөлімінің вице-президенті, психология ғылымдарының кандидаты Э. Н. Абдильманова) атты тренингтер конференцияның көрігін қыздырып, қатысушылар арасында үлкен резонанс тудырды. Әлбетте, конференцияның пленарлық мәжілісі ұлттық журналистиканың ұшқыр идеяларын ұрпақ тәрбиесінің ұлағатына ұластырған профессор Бауыржан Жақыптың «Қазақ баспасөзіндегі ұлттық педагогика мәселелері» атты баяндамасымен басталды. Астанадағы Еуразия ұлттық университеті Телерадиожурналистика және қоғаммен байланыс кафедрасының меңгерушісі, филология ғылымдарының кандидаты Аязби Бейсенқұлов «Заманауи педагогикадағы ақпараттық қауіпсіздік мәселелері» төңірегінде сан алуан маңызды мәліметтерді тілге тиек етіп, өзінің түйінді тұжырымдарымен көпшіліктің көкейіндегісін дөп басты. «Педагог LTD» педагогикалық басылымдар

редакциясының құрылтайшысы, «Педагог» журналының бас редакторы Құстанова Гүлжанат Шаймерденқызы ұстаздардың БАҚ-тағы туынды авторы және оқиға кейіпкері ретіндегі имидждері турасында толымды ойларын ортаға салды. Қарағанды облысына қарасты Теміртау қалалық «Құрыш қала kz» газетінің бас редакторы Руза Алдашева аталмыш басылымның сол қаладағы жалғыз ғана қазақ үні екенін, қазақ мектептері мен балабақшаларының проблемаларын ақсақалдар алқасымен бірлесіп көтеріп, көшіліктің қолдауымен шешетіндерін тілге тиек етті.

«Журналистика», «Педагогика», «Психология» деп аталатын үш секция бойынша жұмыс істеген конференция қатысушылары көкейлерінде жүрген көп сауалдың жауабын тауып, болашақ жоспарларына бағыт сілтейтін қажетті ақпараттармен сусындағандай күй кешті. Конференция шеңберінде «Әссе жазу өнері», «Журналистік туынды қалай жазылады?» (медиатренер - ф.ғ.к., доцент Ж.

Әбдіжәділқызы); «Интернет - журналистика әлеміне саяхат» (медиатренер - «Anabol. KZ» сайты бас редакторының орынбасары Э.А. Жүнісова) атты журналистиканы таңдаған талапкерлерге арналған шеберлік сыныптары өткізілді. Жас жеткіншектер жазу өнерінен бәсекеге түсіп, жарыққа шығуды аңсайтындарын айтты. Сондықтан да білім кеңістігіндегі келесі бас қосу келешек иелерінің көздеген мақсаттарына орай «Журналистика — сөз өнері: журналистік педагогиканың ғылыми-әдістемелік сипаттамасы мен БАҚ нарығындағы кәсіби бәсекеге қабілеттілік» деген тақырыпта өтетін конференцияға ұласпақ. Ендеше, әдеттегідей білім кеңістігінде келесі кездескенше, достар!

Жидегүл ӘБДІЖӘДІЛҚЫЗЫ,

конференция модераторы, баспасөз және электронды БАҚ кафедрасының доценті, филология ғылымдарының кандидаты

16 февраля в библиотеке Аль-Фараби состоится торжественное собрание, посвященное 25-летию вступления Казахстана в ООН

Өз ісінің қыр-сырына қанығып, үздік атанған, химия ғылымының докторы, профессор, ұлағатты ұстаз-ғалым Қуанышева Галина Сафағазықызы биыл мерейлі жетпіс бес жастың белесіне шықты.

Мамандығының майталманы

«Магнезиалды фосфаттарды алудың физика-химиялық негіздері» атты ғылыми тақырыпты әрі қарай жалғастырды.

1971 жылы кандидаттық диссертация қорғап, бейорганикалық химия кафедрасына аға оқытушылыққа алынды. 1991 жылы докторлық диссертация қорғап, 1993 жылы бейорганикалық химия кафедрасына профессор қызметіне ұсынылды.

ҚР Білім және ғылым министрлігі бағдарламасына кіретін «Әр түрлі күкірт, кремний, магний, фосфор бар қосылыстарды синтездеу» тақырыбы бойынша іргелі ғылыми-зерттеу аймағында, фосфаттар химиясына арналған және олардың негізінде бейорганикалық материалдар мен заттар алу бағытындағы ғылыми жобалардың жетекшісі

болып табылады. Табиғи фосфат минералдар мен полимер фосфаттар үшін өңделген методологияның, фосфор кендерінен пайдалы компоненттерді, фосфоры бар полимерлі материалдарды өңдеудің практикалық маңызы өте зор екендігін дәлелдеген айтулы ғалымның бүгінде 500-ге жуық ғылыми және әдістемелік еңбегі жарық көрді. Оның ішінде 1 монография, 16 оқу-әдістемелік құрал, 3 автор куәлігі бар. Галина Сафағазықызының есімі тек елімізде ғана емес, алыс-жақын шетелдерге де танымал. Ол одақтық, республикалық, халықаралық симпозиумдар, конференция мен съездерге қатысып, Варна (Болгария), Киев (Украина), Мәскеу, Санкт-Петербург, Иркутск, Куйбышев, Пермь, Красноярск, Грозный (Ресей), Лондон (Англия), Ченай (Индия), Ташкент (Өзбекстан), Фрунзе (Қырғызстан), Ашхабадта (Түркия), сонымен қатар еліміздегі Қарағанды, Алматы, Тараз, Атырау, Павлодар қалаларындағы ғылыми басқосуларда маңызы зор көптеген баяндамалар жасады.

Фосфор тыңайтқыштары ассортиментінің таптырмайтындығына және төменгі сапалы фосфор тыңайтқыштарын өңдеу жұмыстарына байланысты фосфаттарға деген практикалық қызығушылығы оны ғылымның биік шыңына жетеледі. Оның жетекшілігімен Жетіғара серпентинін, Шилісай, Қаратау фосфаттарын қышқылсыз қайта өңдеу тәжірибелік-өнеркәсіптік сынақтан, (Куйбышевфосфор), 100 тонна тыңайтқыш егістік сынақтан өтті. Қышқылдары – термиялық әдіспен магний-полифосфор тұздары тыңайтқыштары пролонгирленген әсерімен бірінші рет алынды, агрохимиялық сынақтан ВИУА-да (Мәскеу) өтті. Осынау «инемен құдық қазғандай»

төзімділікті қажет ететін киын да қызықты саланың нағыз маманы Галина Сафағазықызы – 2009 жылы «Химия факультетінің үздік оқытушысы», 2010 жылы Білім және ғылым министрлігі грантының иегері атанды.

Сондай-ақ профессор Г.С. Қуанышева ғылыми-педагогикалық еңбектері үшін 1992 жылы «Халықтық оқу-ағарту үздігі», 1994 жылы Нью-Йорк Ғылымдар академиясының мүшесі деген құрметті атақтарға ие болды.

Елімізге қажетті жоғары білімді кадрлар дайындауда профессор Г.С. Қуанышеваның қосқан үлесі зор. Оның жетекшілігімен 3 докторлық, 8 кандидаттық диссертация қорғалды. Г.С. Қуанышеваның шәкірттері көптеген республикамыздың аймақтарында жемісті еңбек етуде. Бүгінгі таңда ол университет қабырғасында шәкірті х.ғ.д., доцент Б.Д. Балғышевамен бірге Ресей (проф. Ф.Х.Уракаев, Новосібір), Башқұртстан (проф. И.А. Масалимов, Уфа) профессорларымен бірлесіп, ғылыми жұмыстар жасауда.

Бар ғұмырын ел игілігіне арнаған, ғылым жолында талмай еңбек етіп келе жатқан, химия саласының айтулы ғалымы, жүздеген шәкірттердің тәжірибелі тәлімгері, парасатты ұстаз Галина Сафағазықызын мерейтойымен шын жүректен құттықтай отырып, деніне саулық, отбасына амандық, бақ-береке тілейміз. Тәуелсіз еліміздің жарқын болашағына өзіндік үлесіңізді қоса беріңіз демекпіз.

Б.Д. БАЛҒЫШЕВА,
х.ғ.д., жалты және бейорганикалық химия кафедрасының оқытушысы

ЖАРҚЫН БЕЙНЕ

Елеген Қайыржанов – заң саласының ірі қайраткері, ел үшін еңбек еткен айтулы тұлға. Ол – әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің беделін асқақтатуға барынша үлес қосқан белді ғалым.

ЗАҢ ҒЫЛЫМЫНЫҢ САРДАРЫ

мемлекеттік, ұлттық және ұлтаралық мүдде түріндегі заңмен қорғалатын объекті бойынша орналастыру қажеттігін әдістемелік тұрғыдан негіздеді. Ол осы тұжырымдаманың негізінде 1975 жылы Т.Г. Шевченко атындағы Киев мемлекеттік университетінде докторлық диссертация қорғады. Белгілі заңгер алғаш рет криминология пәнінен заңгер-студенттерге арналған оқулықты жария етті. Аталмыш оқулық 1995 жылы ҚР Білім және ғылым министрлігіндегі Республикалық баспа кабинеті ұсынысымен басылып, 2000 жылы қайта жарияланды. Орыс тіліндегі «Қазақстан Республикасының қылмыстық құқығы. Жалпы бөлім» ЖОО студенттеріне арналған оқулығы 3 рет баспадан шықты (1997, 1999 және 2003 жж.).

Елеген Қайыржанұлы әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, Қайнар университеті, Қарағанды және Алматы ІІМ Жоғары мектебінде, Қожа-Ахмет Яссауи атындағы халықаралық қазақ-түрік университетінде қызмет істеп, ғылымды педагогикамен ұштастырды. 1987 жылы әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың криминалистика кафедрасының менгерушісі, ал 1992 жылы қылмыстық құқық кафедрасының менгерушісі әрі заң факультетінің деканы қызметтерін абыроймен атқарды. Қылмыстық құқық, криминология және криминалистиканың негізгі курстарынан, қылмыстықтың себептері мен шарттары, қылмыстылықпен

күрес мәселелері бойынша арнайы курстардан дәріс берді.

«Білімнің заманауи талаптарына сай, жаңа ұрпаққа оқулықтар жазудағы қажырлы еңбектері үшін» ҚР ЖОО ассоциациясы мен Ахмет Байтұрсынов атындағы медальмен марапатталды (2004 ж.). Ол ірі халықаралық форумдарда заң шығарушылық, конституциялық заңнамалар, құқықбұзушылықпен күрес және заң білімі салаларындағы мәселелер бойынша Қазақстан ғылымын танытты (Ыстамбұл, Страсбург, Бангкок, Мәскеу, Пекин, Гавана). ҚР жаңа кодекстерін, қылмыстармен күрес

туралы, кәметке толмағандар арасындағы қылмыстылықпен күрес туралы Заң жобаларын талқылауға белсене қатысқан. ҚР ІІМ Академиясы және Қырғызстан-Ресей Славян университеті жанындағы (Бішкек қ.) докторлық диссертацияларды қорғау жөніндегі диссертациялық кеңестің мүшесі болған.

Сондай-ақ ғалымның республикада ғылыми кадрлар даярлауға сіңірген еңбегі де орасан. Оның жетекшілігімен 70-тен астам аспирант (адъюнкттар), докторант-диссертация қорғаған. Қайыржанов Елеген – Қазақстан Ұлттық жаратылыстану академиясының академигі, Әл-Фараби атындағы сыйлықтың лауреаты (1998 ж.), ҚР ғылым мен техника қайраткері (2000 ж.), ҚР Президенті жанындағы құқықтық саясат кеңесінің мүшесі (2003 ж.), Қазақстан Республикасы Ғылым академиясы қоғамдық ғылым бөлімінің сарапшысы болды.

Талантты ғалым, ұлағатты ұстаз, халқының айтулы перзенті 2010 жылы 1 қаңтарда дүниеден өтті. Көптеген шәкірттері оның ізін жалғап, еліміздің жоғары оқу орындарында адалдықпен ұстаздық етуде. Бүгінгі Қазақстандағы заң ғылымының өркендеуіне, дамуына субелі үлесі қосқан Елеген сияқты ғалымдардың аты ешуақытта ұмытылмайды.

Арықбай АҒЫБАЕВ,
заң ғылымдарының докторы, профессор,
Қазақстанның Еңбек сіңірген қайраткері

Әл-Фараби кітапханасында профессор Шәркүл Таубаеваның «Қазақ университеті» баспасынан шыққан кітаптарының тұсаукесері өтті

Аздық ШЕЖЕРУРА

Английский язык сегодня приобрел особый статус и его изучение в школах и вузах Казахстана переходит на новый этап.

Сегодня во многих вузах предметы преподают на английском языке, и с трансформацией КазНУ им. аль-Фараби в научно-исследовательский университет, на его базе проводятся исследования с участием не только отечественных ученых, но зарубежных. В связи с изменением статуса и вступлением в международные образовательные организации, руководство университета уделяет больше внимания языковой подготовке студентов. На базе университета были созданы курсы по английскому языку IELTS для студентов и работников университета. Инициатором этой идеи была кафедра иностранных языков естественных факультетов факультета филологии, литературоведения и мировых языков. Преподаватели кафедры ведут занятия с преподавателями и студентами по подготовке к сдаче международных экзаменов по английскому языку TOEFL и IELTS. Также данные курсы предусматривают занятия по развитию навыков устной и письменной речи, что является важным компонентом успешной научной деятельности, так как, все фундаментальные и прикладные исследования приводятся научно-исследовательскими группами, в состав которых входят ученые из разных стран, где общение осуществляется на английском языке.

Активный интерес к изучению языка Шекспира проявляется и со стороны самих студентов. Студенты КазНУ с удовольствием посещают курсы IELTS, участвуют в воспитательных мероприятиях, которые проводятся на английском языке, выступают с научными докладами, принимают участие в международных online семинарах и конференциях, посещают лекции иностранных профессоров. В университете на каждом факультете созданы группы на английском языке обучения. Благодаря такому новшеству у студентов появляется не только стимул к изучению английского языка, но и возможность устного общения на профессиональную тему.

Другим стимулом к изучению английского языка являются зарубежные стажировки и международные научные проекты. Благодаря тесному сотрудничеству с ведущими университетами мира студенты КазНУ в рамках программы по академической мобильности получают возможность выехать на учебу или научную стажировку в один из вузов партнеров КазНУ. Основным требованием для выезда на учебу в зарубежные страны и участия в международных проектах финансируемых МНТЦ (международным научным техническим центром) является знание английского языка. По завершении проекта студенты не только получают необходимые профессиональные навыки по своей специальности, но и используют на практике приобретенные теоретические знания по техническому и деловому английскому языку на курсах IELTS и при прохождении общеобразовательной дисциплины на первом курсе: «Профессионально-ориентированный иностранный язык».

**Е.И. ЛУГОВСКАЯ,
Б.Н. БЕКМАШЕВА**

ӨМІРІН ӨЛЕҢМЕН ӨРГЕН

Филология және әлем тілдері факультеті шетел филологиясы және аударма ісі кафедрасы оқытушыларының және «Шетел филологиясы» мамандығының 1-курс студенттерінің ұйымдастыруымен «ҚазҰУ студенті оқуға тиіс 100 кітап» жобасы аясында аса көрнекті ақын Мұқағали Мақатаевтың республика көлемінде дәстүрге айналған туылған күні құрметіне арналған «Өмірін өлеңмен өрген ақын» атты әдеби-сазды жыр кеші өтті.

Ақынның дүниеге келу тарихынан бастап, асыл жырларымен қалың жұртшылықтың махаббатына бөленген ақынның еңбек жолдарын паш ететін көріністер, өз дауысынан жазылған өлең-жырлардан үзінділер кеш келбетіне арқау болып, көрермендер көңілін жыр әлеміне самғатты. 45 жасында дүниеден озған ақын 1 минут үнсіздікпен еске алынды. Осыдан соң Қадырқұл Алтынай «Three happy things», Жолашыбай Асел «Kazakh Land», «Dialogue of Love» өлеңдерін ағылшын тілінде оқыса, «Қазақ филологиясы» мамандығының студенттері Аяжан Чакиртова «Шыда» атты өлеңін, ал Ғазиза Рүстембек ақынның «Поэзия» өлеңін және өзінің «Мұқағалиға арнауын» мәнеріне келтіре орындады.

Кешке қатысқан шетел филологиясы және аударма ісі кафедрасының профессоры, филология ғылымдарының докторы Әнуар Тарак Мұқағали Мақатаев мұрасы – мәңгілік поэзиясы туралы, өзінің балалық шағында ақынмен жүздесу бақыты бұйырғанын, шынында да, «Артына өлмейтұғын сөз қалдырғаны» жайлы мазмұнды әңгіме өрбтті.

**Мағұлсім ЖАҢАБЕКОВА,
Әліби ӘРІПОВ,**

шетел филологиясы және аударма ісі кафедрасының оқытушылары

ПАТРИОТТЫҚ ТӘРБИЕ- отаншылдық бастауы

Кез келген мемлекет патриоттық тәрбие берудің әрекет ете алатын жүйесі болуын қажет етеді. Оның мазмұны мемлекетте қалыптасқан жағдайға, ал оның жүйесі қазіргі үнемі өзгермелі талап-тілектер аумағына сәйкес келуі қажет.

Президент Н.Ә. Назарбаев біздің жастарымызға айрықша назар аудара отырып, тәуелсіз даму жылдарында біздің болашақ мемлекетіміздің іргетасын құрап, барлық казакстандықтарды біріктіретін басты құндылықтар қалыптасты деп атап өтті. Бұл құндылықтар – казакстандық жолдың тәжірибесі.

Біріншіден, бұл Қазақстан Тәуелсіздігі мен Астана. Екіншіден, қоғамдағы бейбітшілік пен келісім, ұлттық бірлік. Үшіншіден, бұл зайырлы қоғам мен жоғары руханилық. Төртіншіден, индустриализация мен инновация негізінде экономикалық өсу. Бесіншіден, бұл Жалпыға ортақ Еңбектің Қоғамы. Алтыншыдан, тарих, мәдениет және тілдің тұтастығы. Жетіншіден, біздің еліміздің аумақтық және жалпы әлемдік мәселелерді шешудегі жаһандық қатысуы мен ұлттық қауіпсіздігі. Бұл мемлекет қалыптастырушы, жалпыұлттық құндылықтарда Жаңа Қазақстандық Патриотизмнің идеялық негізі жатыр.

Студенттердің, әсіресе, болашақ педагог-психологтар, әлеуметтік педагогтар мен білім беру жүйесі қызметкерлерінің патриоттық тәрбиесі ерекше мәнге ие. Педагогикалық іске өзіндік оқыту – университетіміздегі оқу үдерісі барысында патриоттық тәрбиемен үздіксіз байланыста. Ол түрлі форма мен әдістерде барлық кафедралар мен факультеттерде ұйымдастырылып, жүргізіледі. Дәрістер мен тәжірибелік сабақтардың тақырыптық жоспарында, кафедралардың жұмыс жоспарына адамға ізгілікті қарым-қатынас, өз мамандығына, Отанына, туған жеріне деген сүйіспеншілік пен құрмет ұстанымы енгізілген.

Біз, педагогтар және куратор-эдвайзерлер студенттерге патриотизм мазмұнын жеткізуге мүмкіндік беретін психологиялық-педагогикалық құрамдас бөліктер жайлы білуіміз қажет. Оны сапалы, тұлғаның игілігіне қолданылатындай етіп жеткізу орынды. Мұнда эмоциональдық әсер ету маңызды рөл атқарады. Нақтырақ айтқанда, сезім – «қажет» деген білім мен «қажет» деген әрекет арасындағы ортақ байланыстырушы буын. Сондықтан

да нәтижелілікке әрекет етуші түрткілік әсер беретін эмоциялар, эмоциональдық фактор өте маңызды.

Үлкен жетістіктерге мақтаныш сезімі, еліміздің қайталанбас табиғаты мен сұлулығына тамсану сезімі, алғыс айту сезімі. Дәл осы тұста экономикалық және әлеуметтік мәселелерге аландаушылық, мұнаю мен ауырлық сезімі. Ал ең бастысы – еліміз бен халықтың бүгінгі мен болашағына жауапкершілік сезімі.

Осы ретте педагогика және білім беру менеджменті кафедрасы ұжымының жұмысы университеттің тәрбиелік жобалары аясында қазіргі студент жастардың ұлттық өзін-өзі ұғынуы мен патриотизмін қалыптастыруға бағытталған. Сонымен қатар салауатты өмір салты – саламатты ұлт құру негізі ретінде; болашақ мамандардың интеллектуалды әлеуетін дамыту – бәсекеге қабілетті ұлтты

дамытудың негізі ретінде; ұлтаралық қарым-қатынас мәдениеті, этносаралық және конфессия аралық келісім, т.б. мәселелерге жігіт көңіл бөлінеді.

Педагогика және білім беру менеджменті кафедрасында қалыптасқан тәрбие жұмысы бағыттарын атап өтер болсақ, республиканың үдемелі даму тәжірибесінен студенттерді жағымды креативті ақпараттармен, тоериялық біліммен толық қамтамасыз ету, студенттердің жалпы мәдениетін көтеру, мемлекетіміздің жетістіктері мен тарихын зерттеу, зерттеушілік-ізденушілік жұмыстың күшеюі, студенттердің жобалық әрекетінің дамуы, жастардың ғылыми-клубтық және үйірмелік әрекеттері арқылы ұжымдық мәдениет дамуы мен белсенді қоғамдық өмірге жұмылдыру, спартакиада, түрлі байқауларда студенттердің өзге ЖОО-ларға, жақын және алыс шетелдерге ғылыми баяндамалармен баруы, студенттерді қатыстыра отырып, имидждік шараларды жүргізу бойынша жұмыстар белсенді түрде атқарылуда. Мәселен, «CAMERATA KAZAKHSTAN», «Бүгінгі бойжеткен – ертеңгі ана!», «Гендерлік теңдік: әйел және ер көзқарасы», «Логос» – бұлар еркін шығармашылық кеңістігі! «Қазақстан жана жаһандық нақты ахуалда: өсім, реформалар, даму», «Н.Назарбаев: Человек-эпоха», «Тәуелсіздік күні» – бұлар ел тарихына арналған іс-шаралар. «Жүректен жүрекке», «Кітап – мәңгілік мұра» – 100 кітап жобасы аясындағы шаралар. Сондай-ақ кафедрада 6 студенттік клуб пен орталық: «Логос», «Шабыт», «Эмпатия», «Гармония» және «Үміт сәулесі» еріктілер қозғалысы студенттерді біріктіріп, таптырмас тәжірибе алаңына айналып отыр.

*Педагогика және білім беру менеджменті кафедрасының меңгерушісі,
профессор А.Ә.БУЛАТБАЕВА,
доцент Ә.М. ҚҰДАЙБЕРГЕНОВА*

ЖҮРЕКТЕТІ АЛАУ!

Алматы қаласы Дүниежүзілік 28-ші қысқы Универсиада ойындарын өткізді. Алау эстафетасына барша Қазақстаннан мыңдаған адам қатысты. Алау ұстаушы мәртебесіне студенттер арасынан спорт, ғылым, мәдениет салалары бойынша өздерін жан-жақты көрсетіп жүрген үздік студенттер таңдап алынды.

Эстафета Қазақ ұлттық университетінен басталды. Алау эстафетасын Жастар комитетінің төрайымы Айсулу Ерниязова жағып, қала әкімі Бауыржан Байбекке ұсынды. Алау ұстаған жандармен бірге бүкіл қазақ даласы жеңіске бірге аяқ басқандай.

Студенттердің бірінің қолында қазақтың желбіреген айбынды көк туы, екіншісінің қолында рух берер мәтіндер жазылған тақтайшалар бар. Мұндағы көрініс тіптен керемет! Мыңдаған студенттер, еріктілер, қонақтар – бәрі осында жиналған. Ректорат ғимаратының алдына сахна қойылып, аланның қақ ортасына биіктетіліп үлкен алау қазаны орнатылған. Жан-жағына орнатылған бес түрлі-түсті қазандық алаумен ерекше үйлесімділік тапқан. Ортадағы алау қазанына

от жағылып, жеті түрлі ғылымның жеті түрлі қазандықтары көкке от атты. Универсиада алауы сияқты, халықтың да жүрегінде ерекше бір өшпес алау жағылғандай болды. Куә болған осы ғажайып көрініс бойымды шымырлатып, көкірегіме қуаныш сезімін, туған жеріме деген махаббатым мен мақтаныш сезімді арттырды.

Көзіммен көріп, жүрегіммен сезінген осынау көрініс мені шын бақытты екенімді тағы да ұғындырғандай болды. Мен ішімнен «Мен Қазақ ұлттық университетінің студентімін! Мен бақыттымын!» дедім. Ел абыройын асқақтатқан әлемдік жарыстың Қазақстанда өткеніне шексіз қуаныштымын.

Нүрдәулет БЕЙСЕНҒАЗИЕВ,
«Археология және этнология» мамандығының 1-курс студенті, «Этнолог» клубының мүшесі

ВКЛАД В ОБЩЕЕ ДЕЛО

Традиционно на ректорате были вручены стипендии талантливой и перспективной студенческой молодежи КазНУ, а также награды...

В целях поддержки научной деятельности молодых ученых, известный общественный деятель Казахстана Генеральный секретарь ТЮРКСОЙ, профессор Дюсен Касеинов вручил стипендии студентам 2 курса специальностей «Тюркология» и «Иностранная филология» С.Смакову, Б.Смагуловой, А.Сарсенбаевой, Ж.Букасовой, А.Сулейменову, А.Таждин, А.Андировой и Ж. Жармұхановой.

между народами.

Также Указом Президента РК юбилейной медалью «Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігіне 25 жыл» были награждены заведующий кафедрой биофизики и биомедицины, профессор Султан Толеуханов, генеральный секретарь Урало-Сибирской федерации ассоциаций, центров и клубов ЮНЕСКО Юлия Аверина. За

Государственной награды Республики Казахстан был удостоен писатель, драматург, общественный деятель, создавший Дом Абая в Лондоне (1995), «Международный клуб Абая (2000) и Международный литературный журнал «Аманат» - Роллан Сейсенбаев. Указом Президента РК Н.А. Назарбаева Р.Сейсенбаев награжден орденом «Достық» II степени. Председатель правления Союза писателей Казахстана Нурлан Оразалин отметил плодотворную работу Роллана Шакиновича по сохранению согласия в обществе, заслуги в укреплении мира, дружбы и сотрудничества

поддержку в проведении международной видеоконференции «Роль клубов ЮНЕСКО в продвижении межкультурного диалога и сохранении культурного наследия» факультету международных отношений было вручено благодарственное письмо от вице-президента Казахской национальной федерации клубов ЮНЕСКО Серкана Аязбаева.

М.Д. МУРЗАГУЛОВА,
преподаватель кафедры педагогики и образовательного менеджмента

ЖАҢА КҮШ, ЖАҢА СЕРПІН

Көктемгі семестрдің алғашқы күндері факультетіміз үшін тың серпіліспен басталды. Биология және биотехнология факультетінің экс-студенттік деканының қорытынды есебі тыңдалып, жаңа студенттік декан тағайындалды.

Осы уақытқа дейін өз қызметін мінсіз атқарған студенттік декан Кенжебек Радмира Бердиярқызы студенттерді жаңа жетістіктерге жетелеп, ҚазҰУ-да өткен іс-шараларда бастай білді. Студенттердің мүдделері үшін өзін-өзі басқаруды дамыту аясында да атқарған істері ауқымды.

Талмай еткен еңбегі және университетіміздің дамуына қосқан үлесі үшін Жастар ұйымы комитеті ұсынысымен, ректор, академик Ғ.М. Мұтановтың бұйрығымен ҚазҰУ-дың 80-жылдық мерейтойлық медалімен марапатталды. Есеп беру кешінде факультет деканы б.ғ.д., профессор Б.К. Заядан, декан орынбасары М.Х. Нармұратова және студенттік ректор А.Ә. Ерниязова, сонымен қатар өзге факультеттердің студенттік декандары мен өзін-өзі басқару ұйымдарының төрағалары қатысып, жылы лебіз білдірді.

Сондай-ақ жаңадан сайланған студенттік декан «Биотехнология» мамандығының 3-курс студенті Самат Айтуғанов өзінің стратегиялық жоспарымен таныстырып, факультет басшылығының және студенттерінің алдында факультетіміздің алға серпіліс жасауына тыңғылықты істер атқаратындығына уәде берді.

Самат Айтуғановқа факультетіміздің белсенді әрі дарынды студенттері қолдау көрсетуде үлгі болады деп сенеміз. Студенттер басшысы жұмысына жетістіктер мен сәттіліктер тілейміз!

Саят ШАРАХМЕТОВ,
биология және биотехнология факультетінің аға куратор-ұйымдастырушысы

ИННОВАЦИЯ КЕЛЕШЕГІ – жастардың қолында

ҚР Президенті Н. Назарбаевтың «Қазақстанның үшінші жаңғыруы: жаһандық бәсекеге қабілеттілік» атты халыққа Жолдауында ел экономикасын өркендетіп қана қоймай, білімді дамыту, руханиятымызды жаңғырту мәселелері көтерілген болатын. Елбасы өскелең ұрпақты өз бетімен ізденуге үндеп, осы бағытта оқыту бағдарламаларын жетілдіруді тапсырды. Сонымен қатар, ІТ-білімді, қаржылық сауаттылықты, ұлтжандылықты дамытуға баса көңіл бөлу қажеттігі айтылды.

Бүгінде маманнан талап етілетін техникалық біліктілікті, ғылым мен инновацияны меңгерген тұлғаның күні туған заман. Ерінбей еңбек еткен, талмай ғылым іздеген, жалықпай техника меңгерген, инновациялық ақыл-ойлы және озық көзқарасты адам ғана Қазақстан экономикасының инновациялық әлеуетін арттыруға ықпал ететіні сөзсіз. Мұны тек тиімді ғылыми-инновациялық жүйе құру арқылы ғана жасауға болады.

Осы мақсатты ұстанған «Есеп және аудит» мамандығының бітіруші курс студенттері үлкен қызығушылықпен жуырда «Туран» университетінде «Сколково» қорының қолдауымен өткен Startup Tour инновациялық жобалар форумына қатысты.

Almaty Tech Garden басшыларының айтуынша, инвесторлар мен сарапшылардың назарына биологиялық, медициналық технология, ауыл шаруашылығындағы биотехнология, өнеркәсіптік технология,

энергетика, ақпараттық технология өндірісі бойынша 250-ге тарта өтінім ұсынылған. Негізгі міндет қызықты стартап бастамаларды ЕАЭО нарығына шығару болғандықтан, инновациялар жаһандық нарыққа шыққан жағдайда ғана сәтті болатындығы айтылды. Сондай-ақ Ресейдегі бизнес-орта біздікінен өзгеше екендігіне студенттердің көзі жетті.

Бағдарлама аясында таныстырылған «Есеп және аудит» мамандығының 4-курс студенттері – Ергали Нұрқалиев пен Ұлжан Дәулетқызының жобасы бойынша қазір инвесторлармен келіссөздер жүргізілуде. Жамбыл және Қызылорда облыстарының әкімшіліктері қолдау білдірген студенттердің «Электронды Қазақстан» жобасының маңызды сипаттары – ел экономикасындағы көлеңкелілікті жою, жемқорлықты азайту, салықтық түсімді 100% түсіру, төлем жүргізуді автоматтандыру, дағдарыстың алдын алу, т.б.

Форум бағдарламасы бойынша өткізілген

шаралар аясында Мәскеу ғалымдарымен кездесу өтті. Студенттер өздерінің инновациялық ұсыныстарына деген көзқарастарын жеткізе отырып, менторлармен бірлесіп жұмыс істеу үрдісін үйренді.

Ел ертені – білімді жастар. «Бұлақ көрсең көзін аш» дегендей, қазақ жастарын білімге бағыттау жолында Елбасы Н. Назарбаев «Қазақстанның болашағы – бүгінгі жастар. Сіздер оларға қалай білім берсеңіздер, Қазақстан сол деңгейде болады» деп атап көрсеткен. Елімізде атқарылып жатқан іс-шаралар мен саяси ахуал жастарымыздың ғылыми зерттеуге қызығушылығын тудырып, арқау болары сөзсіз.

А.К. БЕЙСЕНБАЕВА,
есеп және аудит кафедрасының доценті;
К.Т. АКИМБАЕВА,
есеп және аудит кафедрасының аға оқытушысы

Жану мәселелері институтының ғалымдары өздігінен таралатын жоғары температуралық синтез режимінде кремнийді алудың жаңа технологиясын ойлап тапты

ӘЛЕМДІК СПОРТ ОЙЫНЫ – ҚАЗҰУ-ДА

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің студенттері алтимат-фрисби атты жаңа спорт түрін меңгеруде.

Біздің елімізде алтимат-фрисби ойыны енді ғана дамып келе жатқан спорттың жаңа түрі болып табылады. Дене шынықтыру және спорт кафедрасы бүгінде жалпыға қолжетімді аталмыш бұқаралық спорт түрін дамытуға үлкен көңіл бөледі.

Алтимат – командалық жанасусыз ұшатын диск – «фрисби» көмегімен айналылатын спорт түрі. Бұл ойынды алғаш рет Коламбия мектебінің (Columbia High School) білім алушылары бос уақыттарын тиімді өткізу үшін ойнап бастаған. 1967 жылдың күз айында Джоэл Сильвер фрисбисттердің командасын құру туралы ұсыныс жасаған.

XX ғасырдың алғашқы кезінде Америкада металдан және ағаштан жасалған фрисби пішінін ойлап тапқан екен, ол кезде фрисби іші қуыс, айналасы қырлы болып келген.

Ойын барысында туындаған ыңғайсыздықтан кейін фрисби пішіні біртіндеп өзгере бастаған. Өте қолайлы фрисбидің қазіргі пішінін Маулис Франд жасап шығарған.

1974 жылы әлемде тұңғыш рет бірінші дәстүрлі алтимат-фрисби чемпионаты өткізілді. 1983 жылы дүниежүзі фрисби бірлестік ұйымы құрылған. Аталған спорт түрі бойынша 33 жылда әлемнің 62 мемлекетінде 65 алтимат-фрисби клубы құрылған. 2008 жылы бүкіләлемдік Олимпиада комитетіне алтимат-фрисби ойынын Олимпиада спорт бағдарламасына енгізу туралы ұсыныс жасалған және осы жылы алтимат-фрисби ойыны бойынша алғаш рет Әлем чемпионаты өткізілген. Қазіргі таңда әлемнің 90-нан астам мемлекетінде алтимат-фрисби ойналады. Ал Олимпиаданың спорт бағдарламасына енгізу үшін аталған ойын жарысына 110 мемлекет мүше болу шарт екен.

Ойнау тәсіліне тоқталсақ, фрисби дискі әрбір спортшының өз дәрежесіне сай таңдалады. Фрисбидің салмақтары да әртүрлі:

110 гр, 145 гр, 175 гр, т.б. Фрисби ойнау тәсілі оңай әрі қарапайым. Бұл басқа спорт ойындары секілді орын, жер талғамайды, тек ашық алаң болса болғаны. Үлкен-кіші, кәрі-жас, ұл-қыз деп бөлінбей ойналады. Жарыс алаңының пішіні футбол алаңы секілді, ойналатын алаң ұзындығы 64 м, ені 37 м. Аланның екі жағында ұпай жинау алаңы болады. Ұпай алаңының ұзындығы 18 м, ені 37 м.

Алтимат-фрисби ойынын спорт түрі ретінде елімізде дамытуға «Дене тәрбиесі және спорт» мамандығының 1-курс студенті Бауыржан Амантай атсалысуда. Бауыржанның бұл спортта қол жеткізген табыстары қуантарлық. Ол ҚХР Алтай өлкесі Шыңжан-Ұйғыр автономды округінде 2016 жылы өткен алтимат-фрисбиден ҚХР Чемпионатында командалық есепте 2-орынды иеленген. Сонымен қатар аталған Чемпионатты ұйымдастыру комитетінің «Үздік нәтиже иегері» мақтау қағазымен марапатталды. Ал 2017 жылдың 18 қаңтарда ҚХР университеттері арасында Шыңжан-Ұйғыр автономды округінде өткен алтимат-фрисби Чемпионатында командалық есепте 1-орын иеленіп, ҚХР астанасы Пекин қаласында студенттер арасында алтимат-фрисбиден өтетін халықаралық жарысқа жолдама алды. Қазіргі таңда спорттың бұл түрін ҚазҰУ жастарының меңгеруіне үлес қосуда. Аптаның дүйсенбі, сейсенбі және жұма күндері сағат 16:00-18:00 аралығында ҚазҰУ спорт кешенінің стадионында университетіміздің барша ерікті студенттерінен құралған команда мүшелеріне кешкі жаттығу ойындары өткізілуде. Ойнау техникасы өте қарапайым және көпшіліктің ойнауына қолжетімді спорт түріне қызығушылық танытып, бос уақытыңызды тиімді әрі денсаулыққа пайдалы іспен өткізіңіз келсе, жаттығу ойындарына келіп қатысуға шақырамыз.

Жанна САБЫРБЕК,
PhD, дене шынықтыру және спорт кафедрасы

Тарих, археология және этнология факультеті қаңтар айында Жамбыл облысы, Қордай ауданының 9,10,11-сынып оқушыларына арнап білім мен ғылым, инновация ордасы – әл-Фараби атындағы ҚазҰУ кампусын таныстыру мақсатында жастарды болашаққа бағыттайтын кездесу ұйымдастырды.

Мемлекет басшысы Н.Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауында берілген басымдықтар мен бағыттар әр сала бойынша атқарылар шараларға негіз болып табылады. Биылғы «Қазақстанның үшінші жаңғыруы: жаһандық бәсекеге қабілеттілік» жолдауының мазмұны мен мақсаттары, оның ішінде білім беру саласына қатысты басымдықтары оқушылармен өткен кездесуде де кенінен түсіндірілді. Жолдауда білім беру бағдарламасы сыни ойлауға, ізденіске қабілетті құзыреттерді қамтуы тиісті ерекше аталып, адам капиталының сапасын жақсартудағы тетікті бағыт ретінде төртінші басымдылыққа көрсетілді. Қала мен ауыл арасындағы білім берудегі сапа айырмашылығын азайту, іздену дағдыларына қажетті мүмкіндік жасау жолдары кездесу барысында ерекше назарға алынды.

Рухани БАЙЛАНЫС

Шараға қатысқан әрбір оқушының кәсіби маман болуы, азаматтық қоғамның толық мүшесі ретінде өзін танытуы, тұлға ретінде қалыптасуында жоғары оқу орнының ықпалы орасан. Кампусты аралап жүрген сәтте бір оқушының «ҚазҰУ-ды мен түсімде көрдім. Мен үшін ғажайып түс шынайылыққа айналды» деп әсерленуі талай ойға жетелейді. Халықаралық дәрежедегі осындай іргелі оқу орнына түсу үшін жалынды жігермен қатар, сапалы білім керек. Жолдауда айтылғандай, бүгінгі таңда қала мен ауыл арасындағы білім беру деңгейін теңестіретін кезең келді. Қазақтың бүгінгі әр зиялысы ауылдан шыққан болса, осы үдеріс болашақта жалғасын табуы тиіс.

Кездесуде Қазақстан тарихы кафедрасының меңгерушісі, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, т.ғ.д., профессор Берекет Кәрібаев Жолдаудағы ұлттық сана-сезімді дамытуға қатысты мәселені көтерді. Ғалым қоғамдық сананың тарихи сана арқылы қалыптасуын түсіндірді. Оқушыларға тарихшының бүгінгі таңда атқаратын қызметі жайлы айта келіп, «Өз тілінді білмесең, өзгенің тілінде сөйлейсің, өз тарихыңды білмесең, өзгенің тарихын окисың» деген сөздермен қорытындылады. Пікірлесіп, ортаға ой салған оқушыларға өзінің «Қазақ хандары» атты кітабын сыйға тартты.

Бүгінде қандай мамандықтар сұраныста және сирек кездесетін мамандарға факультет деканы, т.ғ.к., доцент Меңдігүл Ноғайбаева тоқталды. Тарихшылардың арасында антропологиялық реконструкция бойынша мамандар қажет екендігін атап өтті. «Қазір біз Ресей немесе шетел ғылыми орталықтарына тапсырыс берудеміз. Сонымен қатар, мұражайлық экспозиция, мұрағаттық қызметке қатысты әлемдік сұранысқа сай келетін мамандар да қажет. Археологиялық зерттеулердің нәтижелерін талдайтын лабораторияның жұмысын тұрақты түрде жүзеге асыруда осы бағыттағы кәсіби мамандарға мұқтажбыз», – деді Меңдігүл Сағатқызы. Тарихшы мамандығының аясы кең екендігін баса айта отырып, факультет басшысы еліміздің саяси, әлеуметтік-экономикалық, мәдениет саласы қызметкерлерін даярлау осы ұжымның басты міндеті екендігін айтты.

Еліміздің бүгінгі даму жолын анықтайтын Жолдауды талқылау және үздік университет қалашығы мен оқытушыларымен пікірлесу оқушыларды жігерлендіріп, болашаққа деген сенімдерін арттыра түсті.

Э.Т. ТЕЛЕУОВА,
Қазақстан тарихы кафедрасының доценті

КЕPEК KEҢEС

ҮЙДЕН ШЫҒАРДА ЕСКЕРЕТІН ЖАҒДАЙЛАР

Кейде үйден асығып шығып, қауіпті жағдайлардың алдын ала алмай қаламыз. Соның салдарынан түрлі апат болып, сау басымызға сақина тілеп жататын кездер жетерлік. Осындай келеңсіз жағдайға мұқият қарағаныңыз жөн. Егер мұндай дүниелерді ұмытып кете берсеңіз, ұялы телефоныңызға немесе есіктің шығар тұсына әрекеттеріңізді жазып қойыңыз. Сонымен сіз жоқ кезде үйіңіздің қауіпсіздігін сақтау үшін төмендегі жазбаларға назар аударыңыз.

Ең бірінші үй ішіндегі барлық жарық шамын сөндіріп шыққаныңыз дұрыс. Себебі, үлкен күшпен келіп жатқан тоқ дұрыс жұмыс істемесе өртке әкеліп соғуы әбден мүмкін. Екіншіден, газ плитасының сөніп тұрғанына көз жеткізіңіз. Үйіңізде шылым шегетін болсаңыз, тұқылдарының сөнгеніне мұқият болғаныңыз абзал. Егер көлікпен жүрсеңіз, үйден шығатын кезде барлық құжатын бір тексеріп, кілтін алуды ұмытпаңыз. Үйдің ішіндегі үтік, теледидар сынды тоққа қосулы тұрған заттардың барлығының сөніп тұрғанына көз жеткізіңіз. Жуынатын бөлмеге барып кран суларының өшіп тұрғанын бір тексеріңіз. Егер краннан су ағып тұрса, сіз қайта келгенше бөлменіңден бассейн жасап қоюы да ғажап емес. Үйіңіздегі терезелердің жақсылап бекітілгенін қараңыз. Ашылып қалған әйнектер ұрылардың оңай кіруіне мүмкіндік беретіні тағы бар. Егер үйіңізде жануарлар асырайтын болсаңыз, оларға да мұқият назар аударыңыз. Қиратып кететін заттар болса қауіпсіз жерге ауыстырғаныңыз абзал. Асығып жүріп үйдің есігін итере сала тайып тұратын кездер де адам баласында болып тұрады. Сондықтан барлығына мұқият қарап, жауапкершілікпен назар салғаныңыз абзал. Тағы бір кішкене кеңес. Үйден шыққанда асықпас үшін алдын ала 15-20 минут бұрын қамданғаныңыз жөн.

Массaget.kz

ҚҰРМЕТТІ ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ СТУДЕНТТЕРІ МЕН ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІ!

«Керемет» студенттерге қызмет көрсету орталығында имидждік киімдер дүкені ашылды. Дүненнен әл-Фараби атындағы ҚазҰУ логотипі бейнеленген киімдерді (толстовка, свитшот, футболка және т.б.) ала аласыздар. «Керемет» СҚНО-ның төменгі қабатында орналасқан жаңа нысан жеке тапсырыстарды да қабылдайды.

«Керемет» СҚНО әкімшілігі

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:

Әл-Фараби атындағы
Қазақ ұлттық
университетінің
ректораты

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Бас редактор: **Әйгерім ӘЛІМБЕКОВА**
Жауапты хатшы – **Дариға АМАНКЕЛДИЕВА**
Тілшілер: **Әйгерім КАМАЛДИНОВА, Анвар УШУРОВ**
Дизайнер – **Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ**
Фототілші – **Марат ЖҮНІСБЕКОВ**
Корректорлар: **Гүлмира БЕКБЕРДИЕВА, Қарлыға ИБРАГИМОВА**

МЕКЕНЖАЙЫ:

050040, Алматы қ., әл-Фараби даңғылы, 71,
ректорат, 11-қабат, №1104 бөлме.
Байланыс телефоны:
377-33-30, ішкі: 11-94,
тікелей: 377-31-48.

Электронды мекенжай:
kazuniver2016gazeta@gmail.com

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп,
беттелді. "Бизнес-Информ" баспаханасында басылды
Тел: 2-93-09-09

**Бағасы келісім бойынша.
Таралымы 1000 дана
Тапсырыс: №71**

- Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.
- Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.
- «Қазақ университетіне» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.